

การศึกษาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน

A STUDY ON THAI LANGUAGE SKILLS FOR COMMUNICATION FOR STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE UPPER SOUTH REGION

Received: June 8, 2019

Revised: July 10, 2019

Accepted: July 12, 2019

เบญจวรรณ ศรีกุล*

Benjawon Sarikul*

จตุพล ยงสร**

Chatupol Yongsorn**

จักรกฤษณ์ โปณะทอง***

Chakrit Ponathong***

* นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา แขนงวิชาการบริหารการอุดมศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

* Ed.D. Candidate, Doctor of Education Program in Educational Administration and Management, Higher Education Administration, Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education Srinakharinwirot University

* Email: benjawon.honey@gmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์และปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** Assistant Professor and Ed.D., Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education Srinakharinwirot University

** Email: chatupol@g.swu.ac.th

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์และปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** Assistant Professor and Ed.D., Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education Srinakharinwirot University

*** Email: chakritp@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลด้วยค่า Modified Priority Needs Index: PNI ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทักษะการพูด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และ ทักษะการอ่าน (PNI = .42) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทักษะการสื่อสาร

Abstract

The objective of this study was to assess current Thai communication skills of students in higher education institutions in the upper south region and the expectations of their teachers. The research participants were 291 Thai university teachers in the upper south region of Thailand, academic year 2018. The research instrument was a questionnaire with 5 – level rating scales. The data were analyzed using percentage, mean score, standard deviation, and PNI^{Modified}. The findings showed that when ranked by priority of needs for Thai teachers to enhance their students communicative skills, speaking was at the highest (PNI = .49) followed by writing (PNI = .46), listening and reading (PNI = .42) respectively.

Keywords: Thai Language for Communication, Communicative Skills

บทนำ

การสื่อสารนับเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เพราะการสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทำให้สังคมพัฒนาได้อย่างไม่หยุดยั้ง เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ทั้งยังก่อให้เกิดการสืบทอด พัฒนา เรียนรู้ และรับรู้สิ่งต่างๆ ดังที่ วรรณ ลิ้มมณี (2544, น. 42) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อสื่อความหมายต่างๆ ตามความต้องการโดยผ่านสื่อหรือช่องทาง การสื่อสารมีลักษณะเป็นทั้งเครื่องมือและวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อบุคคล องค์กร และสังคม มีธรรมชาติเป็นสหวิทยาการที่จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานให้สามารถเข้าใจการสื่อสารได้กว้างขวาง ชัดเจน

ทักษะการสื่อสารของคนไทยซึ่งมีการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ โดยเฉพาะกับเยาวชนกลุ่มนิสิต นักศึกษา ดังที่ ดร.นพดล กรรณิกา เปิดเผยผลวิจัยเชิงสำรวจภาคสนาม เรื่องภาษาไทยแห่งชาติ กับสิ่งที่คนไทยต้องการรักษาไว้ในสังคมไทย : กรณีศึกษาตัวอย่างประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 2,277 ตัวอย่าง โดยดำเนินโครงการสำรวจระหว่างวันที่ 17 – 20 กรกฎาคม 2552 ผลการวิจัยส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสารพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.9 มีปัญหาเรื่องเขียนภาษาไทยผิด ร้อยละ 31.9 จับใจความผิด ร้อยละ 29.6 พุดผิด ร้อยละ 27.5 อ่านผิด ร้อยละ 18.6 ฟังผิด ส่วนกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาในการใช้ภาษาไทย จากผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 80.6 คือ กลุ่มวัยรุ่น (นพดล กรรณิกา, 2558)

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559 นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (รมว.วธ.) ยังเปิดเผยว่า จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบันที่ประชาชนส่วนใหญ่เสนอให้ควรเร่งดำเนินการแก้ไข พบว่า ร้อยละ 32.77 ระบุว่า การพูด โดยให้เหตุผลว่าการพูดเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย การพูดที่ถูกต้องจะทำให้การเขียนถูกต้องไปด้วย และยังระบุว่ากลุ่มคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะวัยรุ่นมักใช้คำพ้องเสียงในการพูดคุยทำให้ลืมใช้คำที่ถูกต้องไป ร้อยละ 32.28 บอกว่าการเขียน เนื่องจากปัจจุบันใช้คอมพิวเตอร์แทนการเขียนหนังสือมากขึ้น ต้องการให้คนไทยเขียนหนังสือ เขียนข้อความที่ถูกต้อง และการคัดลายมือทำให้เขียนตัวอักษรไทยได้สวยงาม และร้อยละ 16.99 บอกว่าการอ่าน เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับเด็ก แต่ปัจจุบันคนไทยอ่านหนังสือน้อยมาก คนไทยอีกจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านไม่ออก ออกเสียงไม่ถูกต้อง ทั้งที่การอ่านเป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาสติปัญญา (มตินชนออนไลน์, 2559) สอดคล้องกับศาสตราจารย์สัญญา สว่างบุตร คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่นปี 2559 ได้กล่าวในประเด็นปัญหาการใช้ภาษาของนักศึกษาว่า ประสพการณ์จาก การสอนพบเยาวชนไทยมีปัญหาในการใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นอิทธิพลจากการใช้ภาษาในโลกโซเชียล ภาษามีอยู่หลายรูปแบบ ภาษาที่ใช้ในโลกออนไลน์เป็นภาษาที่ต่างออกไปจากภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะกลุ่ม เน้นความเร็วเพื่อสะดวกในการสื่อสาร จึงมีการประดิษฐ์คำใหม่ขึ้นมาใช้โดยการตัดคำ เปลี่ยนตัวสะกด ไม่ใช้การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ เมื่อสะกดผิด บางครั้งก็สื่อสารผิดความหมายไปด้วย เมื่อใช้ภาษาเช่นนี้บ่อยๆ ก็เกิดผลกระทบต่อการใช้ภาษาที่เป็นทางการ เห็นจากการเขียนเรียงความเชิงการเขียนตอบข้อสอบของนักศึกษาพบว่า เขียนสื่อสารไม่ได้ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือใช้ภาษาผิดความหมาย สื่อความหมายไม่ชัดเจน ลักษณะการใช้ภาษาผิดนี้อาจมีสาเหตุมาจากเด็กสมัยนี้ไม่ได้ถูกเข้มงวดในการเขียน รู้ภาษาไทยเหมือนเด็กรุ่นก่อนๆ (คมชัดลึก, 2559)

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นระดับการศึกษาขั้นสูงสุด เป็นแหล่งรวมศาสตร์แขนงต่างๆ เพื่อบ่มเพาะและผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะของบัณฑิต ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งนี้ คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ถือเป็นหนึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่กล่าวไว้ข้างต้น อันหมายถึง ความสามารถในการ

วิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารทั้ง 4 ทักษะเป็น คุณสมบัติด้านการสื่อสารที่นักศึกษาพึงมี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, น.59)

ทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจากชีวิตนักศึกษา เข้าสู่การทำงาน เป็นก้าวสำคัญก้าวหนึ่งสำหรับทุกๆ คนเป็นอย่างมาก นักศึกษาที่จบใหม่จึงมีความจำเป็นต้องปรับตัว และเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนำตัวเองเข้าสู่การทำงาน ทักษะในการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ (Communication & Relation skills) เป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำงานสิ่งจำเป็น ในการทำงานร่วมกันคือการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นศิลปะในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีแก่กันกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ ความนับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือ ดังนั้นทักษะด้านนี้จึงเป็นทักษะสำคัญอันดับต้นๆ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะสามารถลดความขัดแย้งและยังเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้การติดต่อประสานงานกับแผนกอื่นๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและจะนำมาซึ่งความสำเร็จ (แมนพาวเวอร์ไทยแลนด์, 2561)

ทักษะการสื่อสารจึงเป็นทักษะสำคัญในชีวิต ทั้งการเรียน และการทำงาน เมื่อศึกษาทักษะในการสื่อสาร พบว่าทักษะในการสื่อสาร ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ 1. ทักษะการฟัง 2. ทักษะการพูด 3. ทักษะการอ่าน 4. ทักษะการเขียน ซึ่งทักษะดังกล่าว เป็นทักษะทางภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารถ้าขาดทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งการสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ หรืออาจไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นว่าการสื่อสารที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จำเป็นและสามารถบอกได้ว่าการสื่อสารโดยทั่วไป หากจะให้ได้ผลสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วควรมีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ถ้ามีความเข้าใจด้านภาษาเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะช่วยให้สื่อสารได้ฉับไว และมีประสิทธิภาพในที่สุด สอดคล้องกับฝ่ายแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2561) ที่ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบันว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักศึกษา ซึ่งหนึ่งในทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ภาษาเป็นตัวกลางที่ช่วยให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาการของวิทยาการต่างๆ มากมาย ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนี้ ต้องอาศัยความเข้าใจหลักของภาษา ไวยากรณ์ต่างๆ ตลอดจนการฝึกฝน ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้วไม่สามารถข้ามประเด็นความสำคัญของทักษะด้านภาษาและการสื่อสารไปได้เลย

ในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ 1. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 5. มหาวิทยาลัยตาปี ซึ่งเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยจากเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบนที่มีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นแม่ข่าย พบว่ามี การบรรจุรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารไว้เป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนซึ่งรายวิชาดังกล่าวมีการเรียนการสอนทักษะด้านการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยได้ให้ความสำคัญกับทักษะการสื่อสารภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ ซึ่งเป็นการศึกษาทฤษฎี ปัญหา และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาไทย แต่พบว่านักศึกษายังประสบปัญหาด้านทักษะการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตน้อย ตามโครงสร้างหน่วยกิตของหมวดศึกษาทั่วไป ซึ่งไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านต่างๆ

เหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นความสนใจที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และ อยากประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผลดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้เพื่อเสริมให้นักศึกษามีความรู้ด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 4 ทักษะ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะ การเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสริมทักษะให้นักศึกษาได้

เป็นบันทึกที่ฟังประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ที่มีศักยภาพในการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเพื่อประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยชิ้นนี้ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งในการวิจัยนี้ หมายถึง ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และการเขียน ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอแนวคิดต่างๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ดังนี้

ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อให้เป็นปัจจัยสำคัญในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของแต่ละทักษะ เหมาะสมด้วยกาลเทศะและโอกาส ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่

ทักษะการฟัง หมายถึง กระบวนการรับสารของมนุษย์ทางร่างกายและสติปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมในการรับสารต้องผ่านกระบวนการฟัง ผู้รับสารต้องแปลความหมายของเสียงที่ได้ยินเพื่อการรับรู้เข้าใจและตีความสารตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ รวมทั้งการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารที่ได้ฟัง กระทั่งสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งทักษะการฟัง ประกอบด้วย กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล, 2554, น.193; ฐิติรัตน์ ลดาวัลย์, 2536, น.9; สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์, 2531, น.67)

1. การจับใจความสำคัญ หมายถึง ผู้ฟังสามารถแยกแยะได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญ และข้อความใดเป็นพลความ รู้ว่าผู้พูดเจตนาจะสื่อสารอะไรเป็นสำคัญแก่ผู้ฟัง

2. การวิเคราะห์ หมายถึง ผู้ฟังพิจารณาแยกใจความที่ฟังได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูด และเรื่องราวที่ฟังมีอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล

3. การตีความ หมายถึง การที่ผู้ฟังค้นหาความหมายสารที่ซ่อนอยู่ เพราะความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดใช้คำที่มีความหมายนัยประหวัด หรือกล่าวเป็นโวหาร ลำนวน สุภาษิต คำพังเพย หรือบทร้อยกรองสั้นๆ ผู้ฟังจึงต้องตีความ และค้นหาความหมายสารที่ซ่อนนั้นได้

ทักษะการพูด หมายถึง การเสนอความคิด ถ่ายทอดความรู้ หรือข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยอาศัยภาษาและเสียงพูดเป็นสื่อหลักหรือวัจนภาษา และมีอากัปกริยาเป็นสื่อรองหรือวัจนภาษา ทั้งนี้เพื่อให้ การพูดบรรลุตามความมุ่งหมาย ผู้พูดต้องเลือกสรรคำและภาษาเพื่อให้เหมาะสมกับการพูดแต่ละครั้ง ดังนี้ กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล, 2554, น.201; จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2556, น.255)

1. ถ้อยคำหรือคำพูด หมายถึง การเลือกสรรภาษาที่จะใช้ในการนำเสนอ ต้องถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี

2. เสียงและน้ำเสียง หมายถึง การใช้เสียงได้ชัดเจน ถูกต้อง มีน้ำเสียงน่าฟัง

3. กิริยาท่าทางหรืออริยาบถในการพูด หมายถึง พฤติกรรมของผู้พูดตั้งแต่ก้าวขึ้นสู่เวที การปรากฏตัวต่อหน้าผู้ฟัง การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกทางสีหน้าแววตา การใช้มือ การยืนหรือนั่งและอากัปกริยาอื่นๆ

4. เนื้อหาสาระ หมายถึง การเสนอเนื้อหาในการพูด ผู้พูดต้องคำนึงด้วยว่าเนื้อหาที่พูดนั้นมีความยากง่าย เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟังมากน้อยเพียงใด

ทักษะการอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหา แปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้กระบวนการจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ตีความ กระทั่งสามารถนำความคิดความเข้าใจที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งทักษะการอ่านประกอบด้วย (ศิวกันต์ ปทุมสุติ, 2542, น.50; สนิท ลัตโยภาส, 2542, น.165; โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล, 2546, น.4)

1. การจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญของเรื่อง หรือสารที่ผู้เขียนมุ่งเสนอต่อผู้อ่านหรือ เป็นการจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร

2. การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาแยกองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏหรือมีอยู่ในงานเขียนว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร หรือมีข้อควรสังเกตอย่างไร โดยสามารถแยกแยะว่าข้อความที่อ่านนั้นผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงหรือสื่อความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านทราบ

3. การตีความ หมายถึง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระ เจตนา และน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียน และสามารถแสดงความคิดเห็นสืบเนื่องเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านนั้นได้

ทักษะการเขียน หมายถึง กระบวนการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ซึ่งทักษะการเขียนประกอบด้วย (กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล, 2554, น.177; จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2556, น.169; สุรัตน์ ศรีราชฤทธิ์ และคณะ, 2542, น.15-24)

1. อักษรวิธี หมายถึง การพิจารณาการสะกดการันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค

1.1 การสะกดการันต์ หมายถึง การใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์หรือตัวการันต์ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

1.2 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน หมายถึง การนำไปใช้ตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน

1.3 การเว้นวรรค หมายถึง การเว้นวรรคหรือเว้นช่องว่างระหว่างคำ ข้อความ หรือประโยค เพื่อให้ข้อความนั้นถูกต้อง แจ่มแจ้ง ชัดเจน และอ่านได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน

2. การใช้คำ หมายถึง การพิจารณาการใช้คำตามความหมาย การใช้คำพ้องเพื่อย

2.1 การใช้คำตามความหมาย หมายถึง การเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยค

2.2 การใช้คำพ้องเพื่อย หมายถึง การใช้คำมากเกินความจำเป็น หรือใช้คำที่มีความหมายเดียวกันซ้ำซ้อน

3. การใช้ประโยค หมายถึง การใช้ประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์ และการใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ

3.1 การใช้ประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์ หมายถึง การใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสำคัญของประโยค อาจเป็นคำหรือกลุ่มคำที่ทำให้ความหมายของประโยคชัดเจนสมบูรณ์

3.2 การใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ หมายถึง การใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย ซึ่งในปัจจุบันสำนวนประโยคแบบภาษาอังกฤษปะปนในภาษาไทยมากขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี กลุ่มประชากรมี คือ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,241 คน

- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 291 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งใช้ตารางของเครจจ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน จีรวุฒิ เอกะกุล) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาใช้ในการสร้างแบบประเมิน

- ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ใน ข้อคำถามผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำคะแนนไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) (สุวิมล ติรภานันท์, 2549, น. 139) ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง ไม่น้อยกว่า 0.5 ถือได้ว่าแบบสอบถามดังกล่าวใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง น้อยกว่า 0.5 จะต้องปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้จำนวน 35 ข้อ

- นำแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินและทำการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยเลือกข้อคำถามที่มี ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค ซึ่งจากการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบประเมินในส่วนสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.967 ส่วนสภาพ ความคาดหวัง เท่ากับ 0.957 และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินในส่วนสภาพปัจจุบัน ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จำนวน 34 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 1.75 ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยไม่ตัดออก ส่วนค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินในส่วนสภาพความคาดหวัง ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จำนวน 35 ข้อ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลกับอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 291 คน ได้รับการตอบแบบประเมิน จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1. การหาดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบประเมิน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)
3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ

ครอนบาค

4. การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวัง ตาม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัย Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified}

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายทักษะพบว่า ทักษะ การพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (ค่า PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (ค่า PNI = .46) รองลงมา คือ ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (ค่า PNI = .42) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายทักษะของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่า Modified Priority Needs Index: (PNI_{Modified}) (n = 291)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง	3.13	.40	4.42	.40	.42	3
ทักษะการพูด	3.09	.45	4.60	.44	.49	1
ทักษะการอ่าน	3.07	.45	4.35	.38	.42	3
ทักษะการเขียน	3.02	.44	4.40	.38	.46	2

2. ผลการประเมินประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายข้อ พบว่ามีลำดับ ความต้องการจำเป็น ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่า Modified Priority Needs Index: (PNI_{Modified}) (n = 291)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง	3.13	.40	4.42	.40	.42	3
การจับใจความสำคัญ						
1. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง “ขนาดสั้น” ที่ฟังได้	3.80	.50	4.80	.46	.26	8
2. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดกลาง” ที่ฟังได้	3.12	.49	4.73	.56	.52	3
3. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดยาว” ที่ฟังได้	2.93	.49	4.64	.65	.58	1

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
การวิเคราะห์						
4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟังโดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้	3.08	.52	4.14	.48	.34	6
การตีความ						
5. นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้	3.02	.52	4.69	.58	.55	2
6. นักศึกษาสามารถตีความโวหารสำนวนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.00	.51	4.04	.45	.35	5
7. นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิตคำพังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.09	.54	4.32	.60	.40	4
8. นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองที่ฟังได้	3.03	.53	4.02	.47	.33	7
ทักษะการพูด	3.09	.45	4.60	.44	.49	1
ถ้อยคำหรือคำพูด						
9. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์	3.06	.55	4.76	.51	.55	2
10. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้	2.99	.54	4.09	.45	.37	10
เสียงและน้ำเสียง						
11. นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น่าฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์	3.09	.52	4.72	.57	.53	5
12. นักศึกษาสามารถใช้น้ำเสียงได้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์	3.11	.53	4.11	.44	.32	11
13. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี "ร, ล" ได้ถูกต้อง	3.02	.56	4.70	.62	.56	1
14. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง	3.05	.57	4.70	.62	.54	3

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
กิริยาท่าทางหรืออิริยาบถ						
15. นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะพูดได้เหมาะสม	3.14	.57	4.74	.51	.51	7
16. นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแววตาในขณะพูดได้เหมาะสม	3.18	.56	4.74	.51	.49	9
17. นักศึกษาสามารถใช้ท่ายืนหรือท่ายืนในขณะพูดได้เหมาะสม	3.16	.59	4.73	.54	.50	8
เนื้อหาสาระ						
18. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	3.08	.54	4.71	.55	.53	5
19. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์	3.09	.55	4.76	.52	.54	3
ทักษะการอ่าน	3.07	.45	4.35	.38	.42	3
การจับใจความสำคัญ						
20. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดสั้น" เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.47	.61	4.78	.49	.38	5
21. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.07	.56	4.71	.56	.54	2
22. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดยาว" เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	2.97	.58	4.69	.57	.58	1
การวิเคราะห์						
23. นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ปรากฏในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น	3.04	.50	4.12	.43	.36	6

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
การตีความ						
24. นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่อ่านเจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้	3.03	.46	4.07	.42	.34	9
25. นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มีความหมายแฝงได้ตามบริบท	2.98	.52	4.34	.60	.45	3
26. นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหารสำนวนได้	2.99	.52	4.05	.47	.35	7
27. นักศึกษาสามารถอ่านตีความสัญลักษณ์คำพังเพยได้	3.06	.53	4.33	.61	.41	4
28. นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้	3.01	.53	4.05	.46	.35	7
ทักษะการเขียน	3.02	.44	4.40	.38	.46	2
อักขรวิธี						
29. นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	3.04	.52	4.77	.50	.57	1
30. นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง	3.04	.57	4.74	.51	.56	2
การใช้คำ						
31. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้	3.07	.53	4.74	.54	.54	3
32. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้	2.99	.51	4.10	.47	.37	5
33. นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน	2.93	.56	4.24	.54	.45	4
การใช้ประโยค						
34. นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์	3.03	.52	4.15	.47	.37	5
35. นักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย	3.02	.51	4.06	.53	.35	7
รวม	3.08	.44	4.44	.40	.45	

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทำให้เห็นสภาพปัจจุบันของนักศึกษาว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ย ทักษะการฟังมากที่สุด ส่วนสภาพความคาดหวัง พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อนำผลมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการพูด มีลำดับความต้องการจำเป็นเป็นลำดับหนึ่ง มีค่า $PNI = .49$ โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับรายชื่อดังนี้ 1.นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี “ร, ล” ได้ถูกต้อง 2.นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ 3.นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง, นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ 5.นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง, นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น่าฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ 7.นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่พูดได้เหมาะสม 8.นักศึกษาสามารถใช้ท่ายืนหรือนั่งในขณะที่พูดได้เหมาะสม 9.นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแวตตาในขณะที่พูดได้เหมาะสม 10.นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้ 11.นักศึกษาสามารถใช้น้ำเสียงได้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์

จากลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ผลความต้องการจำเป็นลำดับหนึ่ง คือ การออกเสียงคำที่มี “ร, ล” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาเคยได้ยินและจำเสียงพูดผิด ๆ อาจเป็นการพูดตามเสียงของคนใกล้ชิดหรือ การพูดตามสำเนียงท้องถิ่น แล้วนำเสียงพูดนั้นมาใช้กับภาษากลาง สอดคล้องกับที่นิตยา กาญจนวรรณ (2547, น.11) ได้กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องของคนไทยว่าลักษณะการออกเสียงที่พบมากที่สุด คือ การออกเสียงพยัญชนะ ซึ่งหนึ่งในพยัญชนะที่มีปัญหาการออกเสียง คือ ร ทั้งนี้รวมถึงการออกเสียงคำควบกล้ำที่มีลำดับ ความต้องการจำเป็นอยู่ที่ลำดับสาม สอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ชูเดช (2548, น.38) ที่กล่าวว่า นักศึกษาอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังออกเสียงควบกล้ำไม่ถูกต้องชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญด้านการสื่อสาร ทั้งนี้ยังเป็นปัญหาสำคัญในระดับชาติที่ต้องเร่งแก้ไข นอกจากนี้ ในส่วน ความต้องการจำเป็นในลำดับสอง คือ การเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดนั้น กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554, น.203-204) กล่าวว่า การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้พูดจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และค่านิยมของกลุ่มผู้ฟัง เพราะนอกจากภาษาจะเป็นสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวแล้วภาษายังสื่อให้เห็นถึงรสนิยมระดับการศึกษาของผู้พูดอีกด้วย หลักสำคัญก็คือผู้พูดควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส

2. ทักษะการเขียน มีลำดับความต้องการจำเป็นเป็นลำดับสอง มีค่า $PNI = .46$ โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับรายชื่อดังนี้ 1.นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี 2.นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง 3.นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้ 4.นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน 5.นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้ , นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์ 7.นักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย

จากลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ผลความต้องการจำเป็นลำดับหนึ่ง คือ การเขียนสะกดคำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น นักศึกษาออกเสียงคำผิดตามลักษณะการออกเสียงสำเนียงท้องถิ่นจึงส่งผลต่อ การเขียนสะกดคำ นักศึกษาเขียนผิดเพราะขาดการฝึกเขียน นักศึกษาใช้แนวเทียบผิด หรือขาดความใส่ใจใน การเขียนสะกดคำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา ชำพิมล (2560, น.47) ที่ได้วิเคราะห์ลักษณะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักศึกษาระดับปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการทดสอบสามารถแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนคำทับศัพท์ที่ถูกต้องได้ อีกทั้งยังไม่สามารถสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย แก้วหนูนวล และ ภัสร์วีระ ฉลองเดช

(2561, น.1) ที่ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ จำนวน 4 คณะ 1 วิทยาลัย จากสำเนาข้อสอบ ปีการศึกษา 2560 รายวิชาการใช้ภาษาไทย ที่ผ่านการวิพากษ์จากคณะกรรมการแล้ว ผลการวิจัยพบว่า ข้อผิดพลาดด้านอักขรวิธีมี 3 ประเภท คือ การสะกดการันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค ข้อผิดพลาดด้านการใช้คำมี 4 ประเภท คือ การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำ ผิดหน้าที่ การใช้คำฟุ่มเฟือย และการใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ส่วนข้อผิดพลาดด้านการใช้ประโยคมี 3 ประเภท คือ การใช้ประโยคไม่ถูกต้องสมบูรณ์ การใช้ประโยคที่เรียงคำหรือกลุ่มคำผิดตำแหน่ง และการใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ

3. ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน มีลำดับความต้องการจำเป็นเป็นลำดับสาม มีค่า PNI = .42 โดยมีผล ความต้องการจำเป็นของทักษะการฟังเรียงตามลำดับรายชื่อดังนี้ 1.นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดยาว” ที่ฟังได้ 2.นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้ 3.นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดกลาง” ที่ฟังได้ 4.นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิต คำพังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท 5.นักศึกษาสามารถตีความโวหาร สำนวนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท 6.นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้ 7.นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองที่ฟังได้ 8.นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง “ขนาดสั้น” ที่ฟังได้

จากลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ผลความต้องการจำเป็นลำดับหนึ่ง คือ จับใจความสำคัญ ลำดับต่อมา คือ การตีความ และการวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาขาดความรู้ และหลักการจับใจความสำคัญ ตีความ และวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เพชรรัตน์ (2555, น.2) ได้กล่าวถึงปัญหาการฟัง สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการฟังของผู้เรียน เช่น ฟังไม่เข้าใจ ฟังไม่รู้เรื่องแม้เป็นเรื่องง่าย ผู้เรียนก็ต้องซักถามและให้ผู้สอนอธิบายซ้ำ บางครั้งผู้เรียนฟังข้อความพอรู้เรื่องแต่จับประเด็นไม่ได้ สรุปความไม่เป็น ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ สำนวน และเนื้อเรื่อง

ส่วนผลความต้องการจำเป็นของทักษะการอ่านเรียงตามลำดับรายชื่อดังนี้ 1.นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาดยาว” เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ 2.นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาดกลาง” เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ 3.นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มีความหมายแฝงได้ตามบริบท 4.นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาษิต คำพังเพยได้ 5.นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาดสั้น” เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ 6.นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ปรากฏในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น 7.นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร สำนวนได้ , นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้ 9.นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่อ่าน เจตนา และน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้

จากลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ผลความต้องการจำเป็นลำดับหนึ่ง คือ จับใจความสำคัญ ลำดับต่อมา คือ การตีความ และการวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจับใจความถือเป็นเรื่องของการอ่าน ซึ่งนักศึกษา อาจขาดความรู้ในเรื่องหลักการจับใจความสำคัญ ตลอดจนนักศึกษายังมี ปัญหาการอ่านหนังสือน้อย จึงส่งผลต่อการอ่าน สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสนา (2541, น.40) ที่ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ นอกจากนี้ ณรงค์ฤทธิ์ คักดาณรงค์ (2537, น.50) ได้กล่าวไว้ว่าปัญหาการอ่านของนักเรียนใน โรงเรียนที่อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมายแยกใจความสำคัญหรือสรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งไม่มีนิสัยรักการอ่าน ทำให้ขาดโอกาสในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ เป็นผลให้ความรู้ทางวิชาการและด้านอื่นๆ ด้อยลงไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลของการประเมินนี้ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จึงควรนำลำดับความต้องการจำเป็นนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานใน หรือในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการประเมินสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่งเท่านั้น จึงยังไม่ครอบคลุมมหาวิทยาลัยอื่นๆ ดังนั้นจึงควรนำผลการประเมินที่ได้ไปศึกษาเพื่อประเมินกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- กิตติชัย พินโน และอมรชัย คพกิจโกศล. (2554). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กฤตภา ชาติพิมล. (2560). การเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา:มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 14(1), 47-60.
- คมชัดลึก. (2559). *วันภาษาไทย 59 สารพัดเปลี่ยนแปลงพาใช้ภาษาไม่ถูกต้องขาดความงดงาม*. สืบค้น 15 กันยายน 2560, จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/235367>
- จิรวัดณ์ เพชรรัตน์. (2555). *การศึกษาคำความเข้าใจการฟังภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐิติรัตน์ ลดาวัลย์. (2538). *การฟัง*. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการศึกษาวิชาการใช้ภาษาไทย.
- ณรงคฤทธิ์ ศักดาณรงค์. (2537). *การเขียนสร้างสรรค์*. *วารสารวิทยาสาร*, 9(2), 50.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบัน ราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิตยา กาญจนวรรณ. (2547). *ปัญหาการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นพดล กรรณิกา. (2560). *โพลชี้คนไทยสับสนตัวอักษร ๙๖ แฉมใช้ภาษาผิดเพียบ*. สืบค้น 10 กันยายน 2560, จาก <http://news.sanook.com/807232/>.
- ปราโมทย์ ชูเดช. (2548). *การสร้างแบบฝึกอ่านออกเสียงคำควบกล้ำสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิม พระเกียรติ*. *วารสาร มคอ.วิชาการ*, 9(17), 36-45.
- มดิชนออนไลน์. (2559). *ว.เผยผลสำรวจวันภาษาไทยแห่งชาติ ส่วนดุสิตโพลชี้คนไทยมีปัญหา 'พูด-เขียน' มากที่สุด*. สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2561, จาก https://www.matichon.co.th/education/news_228272
- มหาวิทยาลัยอุทัยธรรมราช.(2561). *ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบัน*. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.stou.ac.th/offices/Oes/Oespage/Guide/article/n10.html>.
- แมนพาวเวอร์ไทยแลนด์. (2561). *ทักษะที่ต้องการสำหรับเด็กจบใหม่...ให้โดดเด่นในองค์กร*. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2561, จาก: <https://www.manpowerthailand.com/tris/content/detail/382>.
- วันชัย แก้วหนูนวน และภัสร์ริรา ฉลองเดช. (2561). *ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทย: กรณี ศึกษาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(2), 1-11.
- วรมน ลิ้มมณี. (2544). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). *การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการ ด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (ปริญญาโท กศ.ม.การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2540). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี.
- สนิท ลัตโยภาส. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. โครงการตำราวิชาการราชภัฏ เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สุวิมล ตีรกานนท์. (2549). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรัตน์ ศรีราชภูริ และคณะ. (2542). *การใช้ภาษาไทย 1* กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ จำปาเงิน และลำเนียง มณีกาญจน์. (2531). *หลักนักเขียน*. กรุงเทพฯ: เมติคัล มีเดีย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษากายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- โสภณ สาทิสัมฤทธิ์ผล. (2546). *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วังอักษร.